

Verksamhetsberättelse 2018

Styrelsearbete

Styrelsen 2018 har sedan årsmötet bestått av Sven Blomqvist ordförande, Sofia Lindegren vice ordförande, Anne v Heideman sekreterare, Carl-Gustaf Elinder kassör och medlemsansvarig samt Ellinor Berg, Elisabeth Wijnbladh, Björn Fagerberg, Bertil Hagström och Staffan Mårild ledamöter. Adjungerade till styrelsen har varit Margareta Falk-Hogstedt, Per Broman, Gösta Alfvén, Klaus Stein och Barbro Robertsson.

Revisorer har varit Göran Reitberger och Jens-Christian Martineus med Nils Feltelius som suppleant.

Valberedningen har bestått av Gustav Ullenhag (sammankallande), Åke Thörner och Maria Petri.

Av styrelsens nio möten har ett skett i anslutning till årsmötet och ett längre möte i Karlstad (27/10). Övriga möten har skett per telefon.

Årsmötet ägde rum 10/3 i Tullstugan vid Hammarbyslussen i Stockholm med ett 15-tal deltagare. Efter lunch i form av hemlagad vegetarisk soppa talade **Ingrid Eckerman**, föreningens förra ordförande, om föreningens historia och vad man utträttat under sin 27-åriga existens. Mycket hade åstadkommit med små medel. De efterföljande årsmötesförhandlingarna leddes av **Gustav Ullenhag, Maria Wolodarski, Ellinor Berg och Carl-Gustaf Elinder** (kassör) nyvaldes till styrelsen. **Sofia Hammarstrand, Björn Fagerberg, Anne von Heideman och Sven Blomqvist** (ordförande 1 år) omvaldes och övriga kvarstod i styrelsen utom **Ingrid Eckerman** som avtackades och valdes till hedersledamot för sina mångåriga insatser inom föreningen.

Medlemmar

I medlemsregistret fanns vid årsskiftet cirka 250 medlemmar. Av dessa är 7 hedersmedlemmar och 28 nya för året. Flera av de nya är studenter eller yngre läkare. Endast 112 betalade medlemsavgift 2018, trots olika påminnelser.

Den medlemsansvarige CG Elinder håller medlemsregistret kontinuerligt uppdaterat och har lyckats få mejladresser till de allra flesta vilket i hög grad underlättar styrelsens arbete.

Ekonomisk redovisning (preliminär i väntan på revision)

Medlemsavgifterna har varit 300 kr för läkare, 200 kr för övriga verksamma inom sjukvården, 100 kr för studenter och 500 kr för stödmedlem.

Behållningen på föreningens postgirokonto var 1.1.2018: 115 218 och 31.12.2018: 121 071 kr. Årets resultat var 5853.

Inkomster: 32 758 kr.

Utgifter: 26 905 kr. Kommunikation (hemsida, domän, e-adresser, medlemsutskick elektroniskt och i pappersform) 13 152 kr. Resor 851 kr. Konferensavgifter inklusive telefonmöten 4152 kr. Sponsring Klimatriksdagen 8000 kr. De reella kostnaderna har varit högre då vissa styrelseledamöter har efterskönt sina rese- och logistikostnader.

Kassören har under året rationaliserat arbetet med ekonomi och redovisning vilket gjort hanteringen både billigare och enklare att följa.

Kommunikation

Förutom kallelsen till årsmötet som skedde per brev har 3 nyhetsbrev skickats ut elektroniskt med hjälp av programmet Getanewsletter. Det öppnas av cirka 50% av medlemmarna. Det fåtal som saknar e-postadress får nyhetsbrev per post.

Föreningens hemsida www.lakareformiljon.org har under året genomgått en omfattande renovering och modernisering med hjälp av psykologen Frej Nicolaisen Sidén, Göteborg. Trots ihärdiga övertalningsförsök vill Frej inte ha betalt för sina insatser. Hemsidan är nu betydligt mera överskådlig och lättarbetad. Det gäller dock att kontinuerligt hålla den aktuell. En redaktionskommitté med administratörskompetens har bildats och består av Anne v Heideman, Björn Fagerberg och Sven Blomqvist.

LfM finns också på Facebook som uppdateras av Anne v Heideman. En sluten Facebook-grupp för betalande medlemmar finns också. Aktiviteten på Facebook har ökat, särskilt under hösten.

Kontakter med Sveriges Läkarförbund (SLF)

Arbetsgruppen för Klimat och hälsa sorterar numera under Sjukhusläkarna. Dess ordförande Karin Båtelson är också ordförande i arbetsgruppen. Under senare delen av året har verksamheten dock letts av Sofia Hammarstrand. Dessutom ingår från LfM Björn Fagerberg och Maria Wolodarski. Sofia har under året bedrivit ett omfattande föreläsningsarbete då hon representerat dels arbetsgruppen och dels LfM.

Föreläsningar om Klimat och Hälsa som har hållits under året av Sofia Hammarstrand för SLF och LfM:

- Framtidens specialistläkare, Malmö, Sept 2018
- Läkarprogrammet på KI och Göteborgs Universitet under både VT och HT 2018.
- SYLF Jämtlands årsmöte Jan 2019.
- Naturvårdsverkets konferens, HÄMI i Örebro okt 2018.

Gruppen har i övrigt haft regelbundna telefonmöten.

Den 3 juli anordnade Sjukhusläkarna ett symposium i Almedalen: ”Hur minskar vi läkemedlens påverkan på miljön?” med Elin Karlsson som moderator. Sven Blomqvist deltog från LfM och redogjorde för de omfattande aktiviteter på detta område som föreningen haft genom åren. Vid symposiet framkom att man stod i begrepp att inrätta ett Kompetenscentrum för Läkemedel och Miljö vid Läkemedelsverket.

Kontakter med Svenska Läkaresällskapet (SLS)

Kontaktperson med SLS har varit Bertil Hagström. Elisabeth Wijnblad deltog i SLS´ fullmäktigemöte och Sven Blomqvist i årshögtiden.

SLS har sedan 2015 en kommitté för Global hälsa. Under året har Tobias Alfvén ersatts av Helena Frielingsdorf Lundqvist som ordförande. Eftersom kommitténs arbete berör både klimat -och miljöfrågor har vi haft diskussioner om framtida samarbete. Bl a planeras en ny konferens om Global hälsa i Stockholm.

Internationellt

Sofia Lindegren har bevakat LfMs internationella kontakter.

LfM är medlem i ISDE (International Society of Doctors for the Environment), HEAL (Health and Environment Alliance) och GGHH (Global Green and Healthy Hospitals). HEAL bedriver en omfattande informations- och lobbyverksamhet inom EU-parlamentet om kemikalier och hälsa.

Konferenser

Fossilfritt Sverige. Vi är medlemmar i detta nätverk och deltog i flera möten under året, bl a 6/2 då Johan Rockström talade.

Baltic Sea Future. Konferens i Stockholm 8-9/3. Per Broman deltog och skrev en rapport som publicerats på hemsidan.

Klimatriksdagen 2018. Gick av stapeln 4-6/5 i Aula Magna på Stockholms Universitet. 7 styrelsemedlemmar deltog och LfM sponsrade med sammanlagt 8000 kr. För det fick vi bl a ett informationsbord utanför föreläsningssalen som bemannades. Särtryck om Luft, miljö och barns hälsa samt Extremvärme från LT utdelades.

Två motioner lämnades in. En om Fiskodling på land skriven av Bertil Hagström och en om Utbildning av hälso- och sjukvårdspersonal om klimatförändringens hälsoeffekter av Anne v Heideman och Margareta Falk-Hogstedt. Den senare uppmärksammades av Region Skåne.

Clean Med. Europeisk konferens om grön sjukvård i Nijmegen, Holland 10-12/10. Maria Wolodarki deltog och skrev en rapport som finns på hemsidan.

Caféaftnar i Göteborg

Dessa seminarier har sedan flera år arrangerats av Läkare och Ingenjörer för Miljön via ett gemensamt planeringsråd som träffas månatligen under terminerna. LfM ansvarar för en caféafton per termin. Caféaftnarna äger rum på Ekocentrum, centralt i Göteborg under onsdagskvällar och varar 1 1/2 timme.

Cykeln, hälsan och stadsplaneringen i det framtida Göteborg, Caféafton 180307, med läkaren och forskaren *Leo Stockfelt* från Arbets- och miljömedicin vid Sahlgrenska akademien, *Malin Månsson*, cykelplanerare vid Trafikkontoret i Göteborg och *Johan Ljung* från Sportson. Moderator var *Anders Roth* vid IVL, Svenska Miljöinstitutet. Han är också ansvarig för trafikfrågor i projektet om fossilfritt Västra Götaland.

Mikroplast – nya forskningsrön om exponering och skadliga effekter, Caféafton 181003 med *Bethanie Carney Almroth* (universitetslektor vid Institutionen för biologi och miljövetenskap, Göteborgs Universitet) som beskrev och diskuterade hur hälsoeffekter av exponering för mikroplast kommuniceras. *Lars Barregård* (professor, Arbets- och miljömedicin, Sahlgrenska akademien, Göteborgs universitet) rapporterade från arbetet i en expertgrupp inom EU om humantoxicitet av mikroplast i föda med fisk och skaldjur. *Sofia Hammarstrand* var moderator.

Lunchseminarier vid Sahlgrenska akademien i Göteborg

Björn Fagerberg och Sofia Hammarstrand ingår i planeringskommittén för dessa seminarier som äger rum två till tre gånger per termin.

Publikationer

Tidningen Seniors Läkare, 2018 nr 2. Fagerberg B, Berg E, Wolodarski M. New York, Paris, Island ... om resandets konst och glädje i nya perspektiv. <https://slf.se/seniors-lakare/app/uploads/2018/11/2-2018-dubbelsidig.pdf>

Tidningen Seniors Läkare 2018, nr 4. Hagström B. Att tågluffa på äldre da'r. Det perfekta sättet att resa i nutid för en hållbar framtid. (Denna insändare följde upp föregående insändare).

Låt barnen leda oss rätt i Klimatfrågan. Debattartikel i GöteborgsPosten av Sofia Hammarstrand, Sven Blomqvist och Frida Berry Eklund.

Temanummer i Läkartidningen (Hållbar sjukvård)

Läkartidningen accepterade ett förslag om detta temanummer och under året rekryterades författare från National Health Service i England, Västra Götaland regionen, Region Skåne och ledamöter i LfM:s styrelse (Sofia Hammarstrand) och Arbetsgruppen för klimat och hälsa i Sjukhusläkaren. Björn Fagerberg var gästredaktör. Alla sex manuskript i temanumret var inskickade före årsskiftet. Publikation och efterföljande seminarium sker under första kvartalet 2019.

Brev till politiker före valet höst 2018.

Ett brev författades i två versioner, en till rikspolitiker och en till kommunalpolitiker. Dessa brev skickades till etablerade politiker eller personer som var aktuella inför valet. Brevens innehåll var en kort summering av Parisavtalet och de åtgärder som måste vidtas för att nå uppställda mål samt frågor om hur respektive politiker såg på dessa frågor och vad som planerades.

Ett hundratal brev skickades ut. Svarefrekvensen varierade avsevärt och var lägst för riksdagspolitikerna. Svarens innehåll varierade också så kraftigt att vi inte bedömde det mödan värt att göra en detaljerad utvärdering. Sammantaget talade denna brevkampanj för att klimatfrågan inte stod högt på agendan och att det inte finns någon beredskap för att på allvar sätta igång med de åtgärder som krävs för att nå uppställda klimatmål.

Studieresa 15 till 16 juni 2018: DET INNOVATIVA BOHUSLÄN: VAD HÄNDE SEDAN?

Denna studieresa gjordes i Göteborg med omnejd och delar av Bohuslän och var till stora delar ett återbesök till verksamheter som hade besökts fem år tidigare. Vi fick se Stackens kollektivboende med passivhus och solpaneler, och ett mycket innovativt hus med bergvärme, solpaneler, och vätgasdrift. Vi besökte eldsjälarna inom omställningsrörelsen i Hällungebygden utanför Ljungskile och fick ta del av ekologisk odling och tankar kring mat och hälsa. Orust kretsloppsakademi presenterades och efter övernattnings på Orust besökte vi Sven Lovén centrum för marin infrastruktur vid Fiskebäckskil och informerades om industriella projekt för odling av sockertång och havspungar som råvaror för mat, foder, medicin, gödsel och energiproduktion. Avslutningsvis åkte vi till Stadsjord i Gamlestan för att informeras om akvaponik, det vill säga fiskodling som kan bedrivas i ett cirkulärt system med växtodling. Studieresan planerades av Lars Odén från IfM och Björn Fagerberg från LfM och en fyllig reserapport som finns på LfMs hemsida skrevs av representanter från de två föreningarna. Tjugofyra personer deltog varav cirka hälften kom från LfM.

Lokalföreningen i Värmland

Styrelsen förlade ett möte till Karlstad (27/10) då vi informerades om lokalföreningens verksamhet samt höll ett styrelsemöte. Man arbetar nu på att tillsammans med arbetsgivaren etablera en *Grön vårdcentral i Karlstad*. Tanken är att en av läkartjänsterna skall bedriva utvecklingsarbete om grön sjukvård på deltid. Styrelsen följer projektet med stort intresse.

Stockholm 27 februari 2019

Sven Blomqvist

Björn Fagerberg

Anne von Heideman

Maria Wolodarski

Sofia Hammarstrand

Staffan Mårild

Elisabeth Wijnbladh

Bertil Hagström

Ellinor Berg

Carl-Gustaf Elinder